

[Teichert.]

sagt ønskede så mange ændringer foretaget i det, at folketingets udvalg opgav at gøre mere ved sagen.

Siden den tid har der ikke været ro om dette spørgsmål. På alle sendemandsmøder, der har været afholdt, både af de samvirkende sønderjyske og af de samvirkende jyske husmandsforeninger, er gang på gang fremsat krav om udstykning af den sønderjyske præstegårdsjord, og i dette krav er disse organisationer blevet kraftigt støttet af socialdemokratiet. Min gamle partifælle, forhenværende folketingsmand J. P. Nielsen, har altid været en god talsmand for denne sag, også ud fra den opfattelse, at efter genforeningen måtte al dansk lovgivning også omfatte Sønderjylland, og særordninger undgås.

Efter befrielsen i 1945 fremsattes kravet om præstegårdsjordens udstykning med fornyet styrke. De fleste er klar over, at nu er det ikke alene i arbejderne og husmændenes interesse, men i lige så høj grad til fordel for mange gårdmænd, at problemet løses, og det må ske nu. Statens jordlovsudvalg råder over et areal på ca. 12 000 ha, præstegårdens jorder ligger omkring 5 000 ha. Dette tilsammen med de konfiskerede tyske ejendomme giver en jordreserve med store muligheder for en bedre jordfordeling, som er i allerhøjeste grad tiltrængt, særlig nu hvor landbruget går mere og mere over til brug af mekaniske hjælpemidler, og hvor rationaliseringen kræver en vidtgående arrondering af landbrugsejendommene.

Mit parti tænker ikke på at gå kirkens interesser for nær, vi tænker på en ordening, som kan tiltrædes af alle parter. Vi kan ikke tro andet, end at kirken selv må være interesseret heri, fordi den i virkeligheden slet ikke kan være tjent med, at det stærke spændingsforhold mellem den og store kredse af den sønderjyske befolkning består på grund af, at dette så vigtige spørgsmål stadig ikke er løst.

Der sigtes navnlig mod to ting: at skaffe tillægsgjord til de for små husmandsbrug og at få den store mængde præstegårdsjord med i jordfordelingen. Hertil kommer naturligvis ønsket om videre udstykning, hvor anden jord ikke er disponibel. Det er et stort antal husmænd, som vil kunne få gavn af tillægsparceller af præstegårdsjord, og trangen til en sådan ordening er meget stor. I de fleste sogne vil præstegårdsjordens beliggenhed gøre en sådan ordening let gennemførlig.

Det er rigtigt, at allerede nu nyder et stort antal husmænd godt af præstegårdsjorderne

i form af forpagtning, men forpagtningsformen er hverken sikker eller heldig, og adskillige steder udnyttes forholdet på en sådan måde, at husmændene presses op i alt for store afgifter. Hvor en husmand gennem en årrække har haft præstegårdsjord i forpagtning og har indrettet sine bygninger derefter, er han med hensyn til forpagtningsafgift fuldstændig i menighedsrådets magt, så det er forståeligt, at han spændt følger forhandlingernes gang.

Jordfordelingskommissionen har i Sønderjylland udført et stort og påskønnelsesværdigt arbejde; gode resultater er opnået i tidens løb, men præstegårdsjorderne indtager i mange tilfælde en nøglestilling i spørgsmålet om jordfordelingen, og også ud fra dette synspunkt er det nødvendigt, at enighed om lovens gennemførelse opnås. Den højtærede landbrugsminister har nu stillet i udsigt, at jordfordelingsloven tages op til revision, således at der bliver de bedste muligheder for en fornuftig og hensigtsmæssig jordfordeling, der giver mulighed for tillægsgjord til de for små brug og for oprettelse af mange nye hjem i grænselandet.

Spørgsmålet om at forøge beskæftigelsesmulighederne og befolkningstætheden i Sønderjylland interesserer os alle, og da jordens udnyttelse er den nærmest liggende løsning, er det af afgørende betydning, at alle partier stiller sig forstående overfor det foreliggende lovforslag. Det er ikke alene økonomiske og sociale forhold, der tages sigte på, det er også i højeste grad et spørgsmål om, hvorvidt vi kan indse den store nationale betydning, som dette forslags gennemførelse vil få i fremtiden. Uden at gå i enkeltheder vedrørende forslagets ordlyd vil jeg gerne sige, at det tydeligt bærer præg af en grundig behandling af hele dette spørgsmål i landbrugskommissionen, hvor sagkyndige fra alle partier har været med til at drøfte muligheden af at samles om et forslag. Den højtærede kirkeminister har også lagt et stort arbejde i det og fået tilslutning fra de direkte interesserede parter. Selvom disse forhandlinger har præget lovforslaget, vil jeg gerne på mit partis vegne anbefale en hurtig og velvillig behandling.

Erik Appel: Præstegårdsjorden i Sønderjylland var indtil 1864 inde under de samme ejerforhold som i det øvrige Danmark, men under det tyske herredømme blev nogle af menighedsrådene skrevet som ejere af jorden, og disse menighedsrådsejerforhold blev ved genforeningen almindeliggjort og anerkendt i loven af 30. juni 1922. Det skete